

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на
Закона за българското гражданство**

(Обн., ДВ. бр.136 от 18 Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., доп. ДВ. бр.54 от 31 Май 2002г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.33 от 30 Април 2010г., изм. ДВ. бр.11 от 7 Февруари 2012г., изм. ДВ. бр.21 от 13 Март 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.16 от 19 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.108 от 17 Декември 2013г.)

§ 1. Член 26, ал.1, т. 3 и ал.2 се отменят.

§2. В Преходните и заключителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. (1) Придобиват българско гражданство лицата, чиито родители при раждането им са изгубили българското си гражданство по силата на чл. 6, ал. 2 от Закона за българското гражданство (обн. ДВ. бр.70 от 26 Март 1948 г., попр. ДВ. бр.76 от 2 Април 1948 г., изм. ДВ. бр.118 от 20 Май 1950 г., изм. ДВ. бр.272 от 18 Ноември 1950 г., изм. ДВ. бр.104 от 28 Декември 1951 г., изм. ДВ. бр.65 от 5 Август 1952 г., изм. ДВ. бр.83 от 25 Октомври 1963 г., изм. ДВ. бр.26 от 2 Април 1968г., отм. ДВ. бр.79 от 11 Октомври 1968 г.) и чл. 16, ал. 2 от Закона за българското гражданство (обн. ДВ. бр.79 от 11 Октомври 1968 г., изм. ДВ. бр.36 от 8 Май 1979 г., изм. ДВ. бр.64 от 15 Август 1986 г., изм. ДВ. бр.38 от 19 Май 1989 г., отм. ДВ. бр.136 от 18 Ноември 1998 г.).

(2) Придобиват българско гражданство лицата, чиито родители при раждането им са избрали чуждо гражданство в съответствие с:

1. Конвенцията между Народна Република България и Съюза на съветските социалистически републики за уреждане на гражданството на лицата с двойно гражданство, подписана на 12 декември 1957 г., ратифицирана с Указ № 70 (ДВ, бр. 13 от 1958 г.), прекратена на 1 април 1991 г.;

2. Конвенцията между Народна Република България и Унгарската народна република за уреждане на гражданството на лицата с двойно гражданство, подписана на 27 юни 1958 г. в София, ратифицирана с Указ № 289 на Президиума на Народното събрание от 9 август 1958 г., денонсирана с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратена на 10 юни 1991 г.;

3. Конвенцията между Народна Република България и Румънската народна република за уреждане на гражданството на лицата с двойно гражданство, подписана на 24 септември 1959 г. в София, ратифицирана с Указ № 491 на Президиума на Народното събрание от 31 октомври 1959 г., денонсирана с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратена на 11 юни 1991 г.;

4. Конвенцията между Народна Република България и Съюза на съветските социалистически републики за предотвратяването на възникването на двойното гражданство, подписана на 6 юли 1966 г. ратифицирана с Указ № 634 (ДВ, бр. 66 от 1966 г.), прекратена на 1 април 1991 г.

5. Конвенцията между Народна Република България и Германската демократична република за уреждане на въпросите за двойното гражданство, подписана на 1 октомври 1971 г. в Берлин, ратифицирана с Указ № 907 на Държавния съвет от 25 ноември 1971 г., денонсирана с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратена на 3 октомври 1990 г.;

6. Спогодбата между Народна Република България и Полската народна република за уреждане на двойното гражданство, подписана на 7 февруари 1972 г. във Варшава, ратифицирана с Указ № 432 на Държавния съвет от 7 март 1972 г., денонсирана с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратена на 25 септември 1992 г.;

7. Конвенцията между Народна Република България и Чехословашката социалистическа република за уреждане на двойното гражданство, подписана на 31 май 1974 г. в Прага, ратифицирана с Указ № 1392 на Държавния съвет от 29 юни 1974 г., денонсирана с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратена на 4 май 1995 г.;

8. Договора между Народна Република България и Монголската народна република за уреждане на въпросите за двойното гражданство, подписан на 21 ноември 1983 г. в Улан Батор, ратифициран с Указ № 3853 на Държавния съвет от 22 декември 1983 г., денонсиран с Решение на Великото Народно събрание (ДВ, бр. 96 от 1990 г.), прекратен на 26 май 1994 г.;

(3) Придобиват българско гражданство лицата, чиито родители при раждането им са изгубили българското си гражданство и са избрали чуждо

гражданство по силата на законодателството на държавата, в която са се установили.

(4) Възстановява се българското гражданство на лицата, изгубили българското си гражданство по силата на законите по ал.1 и на лицата, избрали чуждо гражданство в съответствие с международните договори по ал.2 или със законодателството на държавата по ал.3.

(4) Гражданството се придобива или възстановява, ако в петгодишен срок от влизането в сила на този закон лицата по ал.1-4 направят формално искане до министъра на правосъдието по ред, определен с наредбата по § 7, ал. 1.”

§ 3. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на правосъдието привежда в съответствие с него наредбата по § 7, ал.1.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на
2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

София, 17.12.2014 г.

Вносител:

Любви Меситан
Сетин Казак
Тунгер Карджалиев
Тасан Адемов
Ерчимз Хайрула-
Ахмед Ахмедов
Айхан Етам
Етампас Анастасов
Петър Зоданов
Мустафа Караджалиев
Димитър Чангров
Самия Емин
Мехмед Хасан

М О Т И В И
към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона
за българското гражданство

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство (ЗБГ) цели доразвиване и усъвършенстване на материята, свързана с българското гражданство. В него се съдържат предложения в следните насоки:

1. Отпадане на условията, установяващи неравноправно и дори дискриминационно третиране на лицата, изгубили по една или друга причина българското си гражданство и кандидатстващи за неговото възстановяване в сравнение с лицата от български произход, кандидатстващи за придобиване на българско гражданство по натурализация. В настоящите си редакции чл. 26, ал. 1, т. 3 и ал. 2 неоснователно предвиждат допълнително изискване към лицата, желаещи да възстановят българското си гражданство и които не са от български произход. Предвид неясната дефиниция на понятието „лице от български произход“ и възможностите, наблюдавани и в практиката, за нейното превратно и дискриминационно тълкуване, в § 1 от проекта се предлага различията в режима на възстановяване на българско гражданство да отпаднат. Така ще се премахне неоснователно неравноправното третиране между общия режим на възстановяване на българско гражданство и привилегирвания режим за придобиване на българско гражданство по натурализация от лицата от български произход. Изискванията към лицата, които са се родили български граждани и са били такива до един момент, в който са го загубили по една или друга причина, не трябва да бъдат по тежки от изискванията към лицата от български произход, които никога не са били български граждани и които кандидатстват за неговото придобиване по натурализация.

2. С проекта се предлага създаване на нов § 5а от Преходните и заключителните разпоредби на закона, по силата на който да се възстанови българско гражданство на лицата, загубили българското си гражданство по силата на чл. 6, ал. 2 от Закона за българското гражданство от 1948 г. (отм.) и чл. 16, ал. 2 от Закона за българското гражданство от 1968 г. (отм.) и да се придобие такова гражданство от техните деца. И двата закона в цитираните разпоредби са предвиждали с идентичен текст един дискриминационен режим по отношение на т. нар. „български граждани от небългарска народност“, които през годините са се изселили в чужбина и които за загубвали българското си гражданство автоматично със самото изселване. Текстът гласи: „**Български гражданин от небългарска**

народност, който се изсели от страната, изгубва българското си гражданство със самото изселване“. Този специален режим, въведен от тогавашната тоталитарна власт, е ярък пример за нейното тенденциозно и дори враждебно отношение към една част от българските граждани, развило се в следствие и придобило чудовищния образ на т. нар. „възродителен процес“. Подобен режим не е бил прилаган към нито една друга категория граждани, въпреки факта че мнозина са се отказвали или са изгубвали българското си гражданство по силата на различни двустранни международни договори или доброволно.

С проекта се предлага и придобиване и възстановяване на българско гражданство и за лицата, избрали чуждо гражданство или родителите на които са избрали за тях чуждо гражданство по силата на двустранните международни договори между Република България и бившите социалистически страни, сключвани в периода от 1957 – 1983 г. и прекратени във времето от 1990 – 1995 г. Практиката показва, че в резултат на допуснати от общините грешки голяма част от лицата, към които са приложени правилата на тези международни договори и които живеят в България, са вписани в регистрите на населението като български граждани, издавани са им български лични документи, отбили са военна служба в Българската армия, но не са български граждани по силата на цитираните международни договори. Изискването за разглеждане на молбите на тези лица за натурализация по реда на образуването им води до невъзможност в кратък срок те да получат българско гражданство, а големият брой молби за придобиване на българско гражданство от граждани на Македония и Молдова, които не живеят в България, осуетява възможността за бързо произнасяне по молбите. Също така предлагаме по облекчен ред да могат да възстановят българското си гражданство (а за техните деца да го придобият) и лицата, които са се отказали от него по силата на законодателството на държавата, в която са се установили и което към онзи момент е изключвала възможността за двойно гражданство.

Законопроектът предлага да се даде възможност на лицата и от двете групи да придобият или възстановят българско гражданство по облекчен ред, който следва да бъде предвиден в Наредбата по § 7, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на действащия ЗБГ. Те ще могат да се възползват от тази възможност в срок от пет години от влизането в сила на настоящото изменение, ако изразят желание за това.

Убедени сме, че днешна европейска и демократична България трябва категорично да заличи всички последици от подобно дискриминационно законодателство, разделящо българските граждани по един недопустим начин.

Считам, че приемането или отхвърлянето на настоящото предложение за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство ще бъде своеобразен тест за това дали Република България е

възприела истински международните стандарти за недискриминация и равноправно третиране на своите граждани и е престанала да бъде майка за едни и мащеха за други свои деца.

София, 17.12.2014 г.

Вносителите:

Любови Меситян
Седан Казак
Тунгер Урданашев
Хасан Адемов
Ердиш Халигуля
Айхан Етеми
Станислав Анастасов
Петър Зобичов
Мехмед Дюсетман
Мустафа Карраиън
Дженивет Умуров
Салиха Емиш
Джени Джениев